

svet se prvo u travama dogada

vuk vučo

Tog proleća, Mala ptičnjih krila, mada ni sama nije znala otkud, imala je već osam punih godina. U toploj predvečeriji osluskivala je sa uhom na mirisljavoj zemlji; sačekujući bliski dolazak srednih buba i dižala u nerazumljivom uzbudjenju, prateći jedva vidljivo izrastanje gorkih, bodljkavih biljaka sa zutim suncem u pupoljcima. Zeleno i ljubičasto nebo razapelo se iznad Velike šare, zaodenuto beskrnjom prozračnošću.

Svake večeri na trapezu, pod krovom šare, u trenutku kad je poletala naglavice dalekoj i vrtoglavoj zemlji u dužini, nehotice je, u jednom kratkom deliku sekunde, pomisljala da će se najzla ispitati to strasno predočešće koje ju je mičilo već danima. I uvek, trenutak kasnije, istegnutu kao strunu na kraku skoka, našla bi se opet u čvrstim i sigurnim očevim rukama i blago, još uvek zbijenju i gotovo razočarana, klizala u bizi konopac bezbednoj zemlji u zagrljav. Mama i tata, — posmatrala bi ih još nekoliko trenutaka, — vinuli bi se odmah posle toga nebuh pod oblake i u izkrštenim snopovima svetlosti ispisivali čudne i divne sare na crvenoj tavanci. No odmah posle toga, kad bi odusevljeni aplauz zamikao pred početkom sledeće tačke, dok se presvlačila iza koreskog paravana u ulgu koja, svet bi neprimetno postajao neravan, skrenut trokut cirkuskih dvorišta i njiju bi opet obuzbuš osećanje bolne uznenarnosti. Tada, začela bi neobuzdu i strasno da širom otvoru zabravljene vratnice dvorišta i iskrade se nekud u život koji se, pouzdano je znala, divno dogadao negde e druge strane šarene strane.

Deran Pako, dynastegodinjski sin ukrotitelja tigrova, sačekavao ju je svakog popodneva u štalu, u gomili Šena nabakanog iza jasala. Grožnjavač je cedio ukrađeni opušči cigarete i pijuva prema konjima koji su uznenireno izali i kopirali utabanu zemlju. Na ulasku u štalu postajala bi iznenada neobičajno nemocna i namah bi zaboravila svoju čvrst učinku da mu saopštii da više neće dolaziti. Nekoliko meseci ranije, gacajući bez cilja snežnim dvorištem, približila se stali i uvukla unutra među trope konje koji su duvali belu paru iz noždova. Sklupčala se u uglu, u gomili Šena i ščuricala s glavom među koljenima. Bilo je topo i mirisalo je po konjiskom znoju i činilo joj se da će svakog časa zaspati. U trenutku kad je opet otvorila oči, potaknuta nekim čudnim predočešćem, ugledala ga je na svega nekoliko korača od sebe i vrinsula bi, samo da se nije onako molečivo smesio. Stajao je sasvim nag i preko usana mu je na čas preteo čudan i neprijatan osmjejak. Osimajuci se nekom neražumljivom strahu, pribila se sasvim u ugao, među redove izukrštenih dasaka.

Pako, kazala je, kako si, Pako?

Dobro, šaptao je dečak.

Pako, memljila je, ja imam čušu od crvenog papira... Imas, reka je dečak i sklupčala se u toploj seni tik do njene nogu.

Sutradan, i sutradan nalazili bi se opet u sceni među toplim sapima konja. Pako je bio kočtar i u godinama kad se najbrže raste. Satima bi ležao pripremajući uz nju i na momente joj se činilo da raste, sasvim lepo, na očigled. Tada bi ga se najviše plasila, a ponekad bi je obuzelo i neko neobičajno gadjenje. A i inače, strahovala je od svakog dodira s njim i običala mu je da će ga ružiti mani, a i učinila bi to da joj nije zapretio da će je ubiti i zakopati njenu malu plavu glavu u seno, ispod konjiskih nogu. Orad, budila bi se svakog jutra s teskobom u grudima i dugo bi se prevratala među vrednim uzgavljalima pre nego što će se sasvim razbudit. No, Pako je rečao da mora doći i ona je dolazila, a svake noći u ponoć i još hiljadu puta budila bi se iznenada sva u znoju i osluskivala zastrujući lepet sovinih krila i uzatudinu pokušavala da odagni na sebe ružnu sliku kržljavog, nagog dečaka što će kao crv plaziti gomilama sena.

Otar-trapez, i Mama-trapez voleti su bezgranično Malu ptičnjih krila. I ona je volela njih, nije umela drukčije, i tako je rekao bog, smesno prikovana za drven krest između dva prozora u kolima. Stanovali su sve troje u zelenoj kući na ročkovima i iz stepenica na ulazu rasla im je zelena trava. Na krovu, na vrhu odžaka, Mama-trapez zasadila je žuk kaktus spokojstva i srce. Iz pauka na ročkovima iznenada jednoga dana nikli su cvetovi od crvenog papira i Otar-trapez je tada rekao da je život zaista lep i jednostavan. I Mala ptičnjih krila je mislila tako, mada ni sama nije znala tачno što bi trebalo da znaci. Ali i pored toga noću ostajala je budna i sva u znoju osluskivala daleke šumove koji su se primičili gradu. Jedina prostorija kola bila je podeljena po polovini tankom crvenom zavesom sa žutim cvetovima. Iz jedne polovine u drugu mogao si sasvim lepo da slušas kako nekome kuca srce. I Mala je osluskivala svake noći, jer nije mogla drukčije. No, u sve-mu tome bila je nešto što nije valjalo: nikada nije joj poslo za rukom da čuje kucanje srca. Kucali su satovi i kucali su popel, kucali su slipi miševi i kucali su tati damari u koljenima. Ponekad, kroz tanku i gotovo prozitnu zavesu dopirali bi, do nje i drugi tajanstveni zvuci kojima nije znala imena i koji se su ispunjavali stravom.

Jednog popodneva, ne izdržavši više, ispricala je Pako to tajanstvo što se dešava i deran se smjećao tako da su konji opet kopali kopitama i rizali grizuci drvene ivice jasala. Pako je znao čitav svet napamet i nalazio je da je veoma smesno.

Ti zvuci, rekao je Pako, to se mama i tata vole, smjećao se: to čime sve tate i mame na svetu, isto kao i dečaci.

Te noći Mala ptičnjih krila osluskivala je ljubav, zastavljenu dah. Pre nego što je najzad zaspala, mogla je da čuje samo duboko disanje dvoje premorenih grudi i nista više. I nehotice, prvi put u životu, pomisljala je nejasno da

bi trebalo nekuda otići. Sledeećeg jutra prikrala se šarenoj tarabi pre nego se cirkus probudio. Na mestu gde je iz ograde bilo izvaljeno nekoliko dasaka ščuricala se u korovu i otpočela da osmatra valovitu ravnicu koja se protezala sve do ivice šume. Pre nego što se vratila natrag u svoju, još uvek toplu postelju, zamisila je da časak i kada će se neprimetno provući kroz rupu na ogradi i krenuti nekuda prema dalekoj šumi koja počinje s druge strane ravnicu, nekada u samom kraju prostranog neba.

Tog popodneva Pako je htjevao da se igraju ljubavi, kao mama i tata. Ona je pristala, jer sve je bilo tajanstveno i lepo. Onda je Pako pokuo igru i igraje boleka kao hiljadu varenih noževa. Mala ptičnjih krila je plakala i htela kuci. Pako je opet pretio, i oteči će joj noge i ruke ako ikome bude rekla jednu jednu reč. Otela mu se iz zagljaja i glasno ječajući oterčala do mesta na kome je taraba bila razvaljena. Krojšine prvih deveta šume u daljinu obmotale su se rumenim planjenom sunca koje je zalažilo.

U pola noći probudila se iznenada i ostala nepomična u napetom isčeščivanju. U nezauzimljivom strahu stiskala je slepočnice malenim, zgrebenim pesnicama. Iza crvene zavese sa žutim cvetovima dopirali su sasvim jasni zvuci tatinje i mamine ljubavi. Osetila je da će zajecati i zagrijula je lice u vrelu jastuke. Tog trenutka bila je zaista nesrećna zbog jedne mame, znala je ona vrlo dobro koliko boli takva igra. Osetila je da leži tako zgrčena sve dok u lošima opet nije nastala potpuna tišina. Okrenula se na ledu i zagledala negde pot nevidljive ravnicu koja ju je pritisnila kao mora. Negde u daljinu bog je kao besomućan udario u vrelku zvono; Malo ptičnjih krila suze su se slivalo u obraz.

Predočešće je tu noć u mučnom, zamornom polusnu, a u praskozorje, na prve znake sive svetlosti, iskrala se iz posleće i na brzinu se obukla u nepriyatnom polumraku koji je već bežao kroz pukotinu na vratima. Dok se presvlačila škijepnim stepeništem zeleno rastinje povijalo se i sklupalo

menim, bosim tabanima. Na obali jezera, skrivenog u zelenilu, premoren i vjetar se sagao da se napije vode. Malena mu se prikrala s ledju i gurnula ga u vodu što je jači mogla. Nesretnak, zapleo se u dugi skute svoje jutarnje odežde i bučnun u ledenu, zelenu tečnost. Dok se kao očajan korcpao da se dokopa klizave obale, devojčica mu je već daleko izmakla, i izazivački mu je domahivala rukama ček s drugog brežuljka, a onda se zajutila sve dalje i dalje, poskujući koliko ju je gledo nosilo. Ubroz zatim začula je opet šumavice korake vetera za svojim ledima. Usmilala je i sklupala se u podnožju jednog busena, čuvajući se da ne pušti ni jednog glaska. Tupoglavi vjetar, ne primetiš vi je skriven, projurova je preko nje, ostavljajući za sobom samo blage, lelijave tragove na vrvihovima travu.

Ostala je još uvek dobro prikrivena, znajući da će se on ubrzati i potražiti njen skroviste. I zblja već pošle nekoliko trenutaka vratio se natrag mirisljavi neke terazgovetne premete. Pratila se još više i gotovo zaustavila dah dok je prolazio ivicom udolini u kojoj je bila sakivena. Stisnula je oba oka, obudavajući groznicičavu veloslošu što je stajala čitavim telom. Po njegovom odlasku ostala je još neko vreme, za svaki slučaj, prikrivena, pa čak i kada se uverila da se više neće vratići. U travama je bilo mirisljavo i prijatno, a zemlja pod njom vonjala je po nekoj zagonetnoj i uzbudjujoći životinjskoj kojoj nije znala imena.

Kada je izvukla glavu iz mirisljavog busena, pred njom je već stajao Dečak bledog lica. Osmehivalo se i bio je tako zbijen da nije znao što će s rutama.

Danas je nebo plavo, kazala je Mala ptičnjih krila.

Plavo, potvario je Dečak bledog lica.

Prevarila sam vetr, osmehivala se Malena.

Prevarila, kazao je Dečak bledog lica. Koža na kojima bila mu je bleda i prozračna i izgledalo je kao da je sav načinjen od prozračnog stakla. Smem li da sednem po tebe? pitao je Dečak. Ne sačekavši odgovor, sklupao se na busenju ispod njenih nogu. Mogao je da ima neviše od sedam godina i osmehivalo se zamisljeno i čudnovato kao da je došao s nekog drugog sveta. Ja imam mremu zviju, rekao je Dečak.

Ja imam ružu od crvenog papira, pohvalila se Malena.

A moj će otac umro, a tovo nije! rekao je Dečak.

I moj će umreti, kazala je Mala ptičnjih krila i nehotice je osetila da joj se grudi oblijavaju beskrnjim ponosom. Onda su čutali i osmehivali se i posmatrali tuce crnih buba, što su promicale između vratlji u dugoj, vijugavoj povoci.

To je smut, nasmešio se Dečak bledog lica.

Smet, šaptaла je Malena. Onda joj je Dečak prevladio



ustranu. Na poslednjem stepeniku zastala je za trenutak i obazrela se za sobom: u kolima je vladala potpuna tišina nepomeničnog sna. Mama-trapez i Tata-trapez ni pomislijeli nisu da se u svetu nešto značajno događa. Mala ptičnjih krila bešunno se zatrčala pustinim cirkuskim dvorištem. Kod rupe na ogradi snebivala se opet trenutak, a onda se hitro provukla kroz otvor između dasaka i zagazila u visoku travu ravnicu, hitajući dalekoj, tajanstvenoj šumi što se isprečila na početku novog dana i na kraju sveta. Za njom ostali su samo još dve sive redovje cirkuskih kola i nejasna stepenica što se kao podmukla životinja skrivala iza matovina na ročkovima i u potpunoj tišini zavlačila u svaku putotinu.

U polju, trave su se budile i raznoboje bube pozdravljale su radnje svetlosti klimanjem ružnih i smešnih glava. Tog jutra priut put u životu pričimlo joj se da se u svetu nešto neobičajno događa. Pola časa kasnije, ispreviš se na vrh jednog brežuljka, pogledala je za sobom: u dželjini, modra cirkuska šatra, već upola potonula u travi, izgledala je na sužičastoj pozadini kao smešno nelepjena krpka ružne ekanine. Redovi kola poređani oko nje nestali su negde ispod površine zemlje. Zasmjejavši se iz sveg glasa, Malena se sjurila mekimi trbuhom uživajući i potčarala dalekoj šumi, čije su sada samo krošnje provirovali iznad prostranstva trave. Grad i šatra i redovi kola bili su sada nepovratno.

U daljinu, na suncu, blesnula je opet modra kupola šatre. Mala ptičnjih krila osmehnuła se krajnjom koplja, kao pravi zaverenik. Zastala je za časak i, nabavši vede, zamislila se nešto smešno i neizrecivo lepo, nešto čemu ni sama nije znala imena, a onda se zatrcala iz sve snage, poskujući koliko ju je gledo nosilo. Na brežuljcima, trave su je sačekivale pognuchi glava i u potpunoj tišini pozdravljale njen povratak. Na brdu, zvono je zamuklo i ravnicom se samo još kopljalo duboko muklo bruhanje.

zlatnom slamčicom iza uha, po vratu, po licu i sve do nozdriva.

To je ljubav, rekao je.

Ljubav, smejšila se Mala ptičnjih krila.

Ja sada moram kući, rekao je Dečak bledog lica. Baka će se ljutiti. Posao sam samo do šume po čeve, odao joj je tajnu. Danas nisam stigao. Sutra ću opet. Baka će se veoma ljutiti, rekao je ustajajući.

I ja moram kući, kazala je Mala ptičnjih krila. Sutra ću opet doći.

Cekajući te, kazao je Dečak bledog lica i otrčao zelenim poljem...

Negde na brdu bog je opet udario u daleko zvono, pojazljivo i muklo. Dvojčića se uspravila u travi i zagledala na dečakom, sve dok se nije izgubio u udolini na kraju ravnicu. Najzad, okrenula mu je leđa i pošla sporim korakom natrag, gradu.

U daljinu, na suncu, blesnula je opet modra kupola šatre. Mala ptičnjih krila osmehnuła se krajnjom koplja, kao pravi zaverenik. Zastala je za časak i, nabavši vede, zamislila se nešto smešno i neizrecivo lepo, nešto čemu ni sama nije znala imena, a onda se zatrcala iz sve snage, poskujući koliko ju je gledo nosilo. Na brežuljcima, trave su je sačekivale pognuchi glava i u potpunoj tišini pozdravljale njen povratak. Na brdu, zvono je zamuklo i ravnicom se samo još kopljalo duboko muklo bruhanje.